

Prøvelse, en anden Mand, af det Beløb, der er indkommet gjennem Bøder, Gebyrer osv. Man føler, at det let kan løbe sammen i Et, og det kan virkelig ogsaa blive til ren Willkaarlighed. Man kan ad denne Vej holde en Del ude fra at komme ind under Kategorien Fattiglemmer, som ligesaa vel skulde der ind under som Andre, medens de maatte ere derunder, som burde være fri. Jeg taler ikke fra Haardhedens Standpunkt, der vil paatrykke Alle Mærket af den uhyggelige Fattigdom, men jeg taler imod denne Sammenblanding af to forskjellige Ting. Lad os se lidt nærmere paa Sagen. Det er et frivilligt Fattigvæsen, som man vil oprette. Jeg har sagt, at dette frivillige Fattigvæsen har sine Vanskeligheder med Hensyn til at holde de to Klasser af Fattige, der skulle være Gjenstand for Forsøg ude fra hinanden, fordi efter hele den Karakter, som paatrykkes dette, bliver det i begge Tilfælde Fattige, som Kommunen gjennem sine Bestyrelser tager sig af, og det vil da ligefrem blive en Gjenstand for Overveielse: Til hvor mange af vore Fattige skulle vi give særlige Bidrag af Kommunkassen for derved at fritage dem for at komme til at høre til de egentlige Fattiglemmer? — Vi gaa dernæst til Bestyrelsen. Er der Nogen, der, naar han virkelig tænker Tanken helt igennem, tror, at man kan vække den Tillid, den Willie til at give sine Gaver, som er Karakteren for den frivillige Fattigunderstøttelse, til en Bestyrelse, der er valgt ved almindelige kommunale Valg, ved hvilke alle de Hensyn, der ellers gjøre sig gældende ved kommunale Valg, ville spille en Rolle, og hvor man slet ikke kan sige, at væsentlig de Personer ville blive valgte, som ere godgjørende, som interessere sig for de Fattige, og som Andre ville vælge til Uddelevne af, hvad de kunne undvære. Er det ikke klart, at just naar hele Kommunen foretager Valget og altsaa den Strengeste og Haardeste og den, der ikke vil give en Skilling af sit Eget, har samme Stemmeret som den mest Velgjørende, da faar man ikke en Bestyrelse, til hvem de, der virkelig ville give af deres Overflod eller ville give deres Skjærv, henvende sig. Det er aldeles umuligt paa den Maade at tilveiebringe Bestyrelser, der kunne vække og lede den frivillige Godgjørelse. Det kan gjerne være, at paa et enkelt Sted en Hødermand ogsaa i andre Henseender faaar sig saaledes i Kommunen, at han kan blive valgt, men en Kommunes samtlige Beboere efter deres Kvalifikation til politiske Valg er ikke en Valgkorporation, der med Rette vælger dem, der skulle samle og anvende den kristelige Kjærligheds Gaver. Derfor kommer ogsaa det ganske Besynderlige frem med Hensyn til Kvinden. Ja, ganske vist kan Kvinden ikke undværes ved den frivillige Godgjørelse, men er det ikke den forunderlige Anomalie, at medens Kvinden nu ikke har nogen som helst politisk Ret og ikke har Spor af Valgret, saa skal

hun her være valgbar og — jeg bruger det Udtryk, som er det passende — skal være underkastet et Valg af Kommunens almindelige Velgere; thi det er at være underkastet et Valg, naar man opstilles som Kandidat eller Kandidatinde, om man vil, naar man veies og findes for let, og der gives om, hvem det skal være. Og hvorledes tror man i Almindelighed, at i en Bestyrelse, valgt paa den Maade, den rette Mand, den rette Samvirken vil komme til Stede mellem de mandlige Medlemmer, der maasse have et aldeles forskjelligt Syn paa Godgjørelsen og Fattigunderstøttelsen, som ikke finde hinanden ved Samstemning i Betragtninger, men som komme sammen ved Valg af Andre? Hvorledes vil man finde den rette Samstemning og Samvirken mellem en broget Forsamling af Mænd og Kvinder, fremgaaet af kommunale Valg? Vil Kvinden, den til at virke i Stilhed og Kjærlighed mest skikkede Kvinde, træde ind i denne Bestyrelse, vil hun modtage Valg, vil hun forhandle med disse Mænd, vil hun deltage i disse Diskussioner og vil hun lade sig sende dehen, hvor hun sendes hen? Nei, lad Kvinden virke i Godgjørelsens Tjeneste uden et offentligt Valg, lad hende virke der, drevet af egen Følelse og Tilhyndelse og i Forening med de Mænd og Kvinder, til hvilke hun selv vil slutte sig, og lad hende virke paa den Maade, som er egnet for hende. Hun vil naturligvis nærmest vende sig til de trængende Kvinder, sjældent til trængende Mænd, undtagen til Oldingen og Barnet; det gaar an og det gaar fortræffeligt, men det gaar slet ikke, naar det skal ordnes ved Valg. — Det er Bestyrelsen, og lad os nu vende os til Iverne. Man søger og søger for at faae Noget i de Fattiges Kasse. Det er Lidet, hvad der har, og dette Lidet er ikke tilstrækkeligt til derpaa med virkelig Kraft at bygge et særegent Fattigvæsen. Saa søger man at udvide den og faae lidt Mere; men Enhver har jo Følelsen af, at det dog bliver grumme Lidt, man faar, og at det væsentligst maa komme fra de frivillige Gaver. Men saa skal man ikke gaa den Vej at henlægge lovbestemte Indtægter til denne Kasse, men man skal snarere sige, at man har gjort et Misgreb ved at stifte denne „Fattiges Kasse“, naar man ikke vil overlade den til visse Tillidsmænd, saaledes som i gamle Dage Sognepræsten eller Slige, til en privat skult Godgjørelse. Vil man derimod gjøre den til en offentlig Gjenstand, til en kommunal Gjenstand, saa er det bedre at lade det, man lægger i den saakaldte „Fattiges Kasse“, komme ind under den almindelige Fattigforsørgelse og holde udenfor den, hvad der kommer fra den sande og, naar den en Gang er aaben, rige Kilde, den frie Godgjørelse. Den skal man holde for sig; thi den frie Godgjørelse har sin egen Tillid og har sit eget Syn for de Mænd og Kvinder, som